

концептуальний підхід. *Інноваційна економіка*. №5-6 [63], Тернопіль, 2016, С.206-211.

11. Жукевич С.М., Кудлаєва Н.В. Діагностика фінансового стану в системі управління підприємством. *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*.

URL:<http://www.nbuiv.gov.ua>

Любов ЗАСТАВНЮК

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу THEU

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Нинішній етап розвитку економіки України характеризується динамічними змінами зовнішнього середовища, що є основним викликом для сучасних підприємств, зокрема у контексті забезпечення ефективної системи планування для прийняття обґрунтованих, раціональних управлінських рішень. Саме система планування є основою ефективного функціонування та розвитку сучасних підприємств в умовах ринку, яка повинна базуватися на принципах гармонізації та збалансованості інтересів.

Формування ефективної системи планування у сучасних підприємствах потребує застосування комплексного підходу для забезпечення раціонального поєднання базових елементів, зокрема: персоналу, який власне займається плануванням та формує організаційну структуру; механізму планування; процесу прийняття та реалізації планових рішень; засобів, які забезпечують процес планування (інформаційні, технічні, організаційні і ін.).

Термін «планування» (від лат. *planus* – рівний, плоский) в управлінському контексті означає створення, розробку задуму діяльності та роботи на певний період, завдань із зазначенням мети, змісту, послідовності, обсягу та термінів, а також методів їх виконання [3]. Як розділ економіки планування становить систему упорядкованих знань про зміст, методологію та принципи розробки планів, організації планової роботи на підприємствах [2].

У загальному розумінні, в основі планування діяльності підприємства є сукупність взаємопов'язаних методів підвищення його прибутковості за рахунок збільшення ефективності використання усіх наявних ресурсів. У системі менеджменту сучасних підприємств для організації процесу планування використовуються такі структурні елементи та системи планування:

- персонал підприємства;
- механізм планування, а також принципи та методи;

- процес впровадження, прийняття та реалізації планових рішень;
- засоби, які забезпечують процес планування.

Процес планування повинен бути безперервним процесом, оскільки чинники зовнішнього середовища характеризуються нестабільністю та постійними змінами, що, відповідно, обумовлює необхідність перегляду внутрішніх цінностей та можливостей підприємства, внаслідок чого згідно принципу безперервності розроблені плани повинні постійно змінювати один одного задля забезпечення безперервності функціонування усіх процесів та систем підприємства.

Процес планування здійснюється поетапно, зокрема:

- 1-й етап: детальне вивчення проблеми;
- 2-й етап: формування системи планування;
- 3-й етап: уточнення нормативів конкурентоспроможності планового об'єкта та інших вимог;
- 4-й етап: формування, узгодження і затвердження планів;
- 5-й етап: доведення планових завдань до виконавців;
- 6-й етап: координація виконання плану;
- 7-й етап: облік та контроль виконання конкретних планових завдань і параметрів [1, с. 26].

Організації процесу планування допомагають складання схем, що відтворюють даний процес у календарній послідовності. Схеми можуть бути представлені у вигляді діаграм, таблиць, графіків, наочне бачення яких допомагає підприємству краще уявити процес планування загалом, класифікувати його і розподілити стадії процесу планування за періодами року, організувати контроль за виконанням кожного із етапів.

Відтак необхідність планування у сучасних підприємствах обумовлюється низкою чинників, а саме: прагненням нівелювати невизначеність факторів ринкового середовища та їх негативні наслідки; масштабом виробництва та складністю різного роду процесів; обмеженістю матеріально-технічних та фінансових ресурсів і необхідністю організації їх максимально ефективного використання; зростаючим значенням та ролі поняття «час», комплексністю господарських завдань, розв'язуваних підприємством; створенням основ для надійного контролю; необхідністю пошуку найкращого вирішення поставлених завдань з урахуванням зовнішніх чинників [2].

Процес планування ґрунтується на детальному дослідженні складових внутрішнього та зовнішнього середовища на основі використання принципів та методів наукового управління. Власне, такий підхід забезпечує пошук нових стратегій та підходів щодо здійснення ефективного управління підприємством. Оцінюючи зовнішнє середовище, перед нами з'являється можливість виявити

зміни, що існують у зовнішньому середовищі, визначити стейкхолдерів, які можуть становити загрозу для підприємства, оцінити, які фактори зовнішнього середовища допоможуть досягнути поставлені цілі.

Таким чином, процес планування можна розглядати як складну комплексну систему робіт зі створення нормативної бази управління організацією та її використання у процесі управління людськими, фінансовими та матеріальними ресурсами для досягнення очікуваних результатів.

Використані джерела

1. Бочко О. Ю., Проскура В. Ф. Основи планування діяльності підприємств не виробничої сфери : навч. посіб. / Бочко О. Ю., Проскура В. Ф. – Київ: Кондор, 2018. 218 с.
2. Методологія планування підприємницької діяльності [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://cutt.ly/DypEew8>
3. Планування в системі управління [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: URL: <https://cutt.ly/VypEfQh>

Галина ЗАХАРЧИН

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
персоналу та адміністрування
Національного університету «Львівська політехніка»

Тетяна СКЛЯРУК

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
персоналу та адміністрування
Національного університету «Львівська політехніка»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ

Сучасна система менеджменту персоналу зазнає якісних змін і набуває нових сенсів під впливом тенденцій сьогодення. Основні тенденції у сфері менеджменту персоналу є наслідком процесів різного характеру, які відбуваються в глобальному й локальному вимірах. Це багатогранні процеси, що охоплюють всі сфери буття й свідомості людини та стосуються як економіки, так й ідеології. Щодо ідеології, то сьогодні актуалізується соціогуманістична парадигма менеджменту, відповідно, філософія менеджменту має виражене людиноцентричне спрямування. Людиновимірність, як ідеологічна засада менеджменту, формує розуміння людини як цінності, а не одного із ресурсів, стимулюючи створення умов для її розвитку та самоудосконалення.

Важливою тенденцією сьогодення є збереження й розвиток людського потенціалу а сенсом стає нова якість, яка досягається зростанням ролі соціально-психологічних чинників в управлінських процесах, свободою